

In het Nieuwe Testament wordt er over drie soorten van doop geschreven.

- De doop met water
- De doop met de Heilige Geest
- De doop met **vuur**

Veel christenen geven aan de laatste twee ongeveer dezelfde betekenis. Echter bij nauwkeurig onderzoek blijkt er echter een groot verschil te zijn. Vandaar dat het noodzakelijk is bij Bijbelstudies altijd het woord van de apostel Petrus voor ogen te houden:

“Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; 21 want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken” (2 Petrus 1:20-21)

M.a.w. uit bovenstaande tekst blijkt, dat de eigenlijke Auteur van de Bijbel één en dezelfde Persoon is, nl. de Heilige Geest. Dit leidt ons vanzelf tot het principe dat we moeten nagaan waar een bepaalde uitdrukking ook elders in de Schrift gebruikt wordt, om zo, Schrift met Schrift te vergelijken, om de bedoeling te begrijpen.

Zo wordt het woord ‘vuur’ wel 75 maal in het NT gebruikt en heeft het altijd betrekking op de uitoefening van een oordeel.

Als we dit voor ogen houden behoren we ons toch wel driemaal te bedenken voor we tot de uitspraak komen dat in de tweemaal gebruikte uitdrukking ‘dopen met vuur’ zoals in (Matth.3:11 en Lukas 3:16) het woord ‘vuur’ een totaal andere, zelfs tegengestelde betekenis zou hebben dan in alle andere Schriftplaatsen. In de genoemde teksten lezen we de woorden van Joh. de Doper over de Here Jezus: “**Hij zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur**”.

De uitdrukking ‘dopen met vuur’ komt alleen hier voor. In Markus 1;8; Johannes 1:33; Handelingen 1:5; 11:15-16 is alleen sprake van de doop met de Heilige Geest. Hoe is dit verschil te verklaren? In het evangelie naar Mattheüs en Lukas vinden we dat Joh. de Doper het woord richt tot een gemengd gezelschap. Berouwhebbende zondaars

kwamen tot de belijdenis en lieten zich door hem dopen. Maar ook Farizeeën en Sadduceeën kwamen tot hem om gedoopt te worden. Daar zij echter geen tekenen van berouw en bekering toonden, werden zij afgewezen. De belofte van de doop met de Heilige Geest was voor de eerste groep bestemd; de aankondiging van de doop met **vuur** voor de tweede:

“Toen hij velen van de Farizeeën en Sadduceeën op zijn doop zag afkomen, zei hij tegen hen: Adderengebroid! Wie heeft u laten weten dat u moet vluchten voor de komende **toorn**? Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekering, **9** en denk niet dat u bij uzelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham als vader; want ik zeg u dat God zelfs uit deze stenen voor Abraham kinderen kan verwekken. **10** De bijl ligt zelfs al aan de wortel van de bomen; elke boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het **vuur** geworpen. **11** Ik doop u wel met water tot bekering, maar Hij die na mij komt, is sterker dan ik; ik ben niet waard hem Zijn sandalen na te dragen. Hij zal u dopen met de Heilige Geest en met **vuur**. **12** Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer grondig reinigen en Zijn tarwe in de schuur verzamelen en Hij zal het kaf met onuitblusbaar **vuur** verbranden” (Mattheüs 3:7-12)

Johannes kondigde dus zowel de zegen als het oordeel aan. De beloofde zegen is over de gelovigen gekomen, maar het gericht moet nog over de anderen uitgeoefend worden. In de andere genoemde plaatsen vinden we geen enkele aanduiding van een komend gericht, en is er dus ook geen sprake van een doop met vuur. De uitdrukking: “Hij zal u dopen met de Heilige geest en met vuur” worden dus twee zeer verschillende en zelfs tegengestelde zaken bedoeld. Bovendien vindt de vervulling op ver van elkaar liggende tijdstippen plaats. Mogelijk heeft het in één adem noemen van die beide uitdrukkingen velen er toe gebracht hieraan dezelfde betekenis te hechten. Overweging van het verband waarin ze voorkomen en het niet voorkomen van de uitdrukking ‘vuur’ op die andere plaatsen moet wel tot een andere conclusie leiden. We vinden trouwens meer voorbeelden in de Schrift dat twee in één adem genoemde

voorzeggingen op een historisch ver van elkaar verwijderd tijdstip in vervulling gaan. In Handelingen 1:5 lezen wij dat de Here de discipelen herinnert aan de woorden van Johannes de Doper. Hij herhaalt de belofte, maar spreekt niet over vuur, alleen over de doop met de Heilige Geest: ‘want Johannes doopte wel met water, maar u zult met de Heilige Geest gedoopt worden, niet lang na deze dagen’.

In Handelingen 2 lezen wij over de vervulling van deze belofte. De tekenen van het geluid van een geweldige wind en de verdeelde tongen **Als van vuur** waren uiterlijke tekenen die de aandacht trokken van de mensenmenigte in Jeruzalem. Maar de Heilige Geest kwam in de discipelen en vervulde hen. Door één Geest werden zij tot één lichaam gedoopt. De uitdrukking ‘vervuld worden met het vuur van de Heilige Geest’ treffen we in de Bijbel niet aan. De ‘tongen als van vuur’ mogen niet in verband gebracht worden met het dopen met vuur. Zo lezen we in Handelingen 10 hoe dit feit herhaald wordt voor de heidenen die zich in het huis van Cornelius bekeerden. Maar hier is evenmin sprake van een doop met vuur (zie Hand. 10:44-48 en 11:15-17) en de hier voor vernoemde tekenen ontbreken hier eveneens.

Soms hechten uitdrukkingen die in liederen voorkomen zich vaster in ons geheugen dan Bijbelteksten. En dat kan bij de uitdrukking ‘doop met vuur’ ook een rol spelen. De woorden komen o.a. voor in een lied uit de zangbundel van het Leger des Heils.

Eveneens in **Opwekking 334**

Heer, uw licht en uw liefde schijnen waar U bent zal de nacht verdwijnen.

Refrein: Kom heil’ge Geest, stort op ons uw **vuur**.

Doordat Johannes de Heer het soms ook in zijn zangbundel heeft opgenomen, heeft het algemene bekendheid verworven. Ik bedoel in de volgende nummers:

Lied nr. **300** Geest van God, maak in dit uur al uw kind’ren vrij.
Schenk nieuw leven kracht en **vuur**, schenk het ook
Aan mij!

In lied 300, is de geest van God de Heilige Geest. In de Schrift vinden we geen enkele aanwijzing om tot de Heilige Geest te bidden. In en door de Geest bidden is iets anders.

Lied nr. 799

couplet 5 Heer, ga Uw gang! Behoud toch Uw werk, zegen Uw dienaars in zending en kerk; kom met Uw **Vuur**, o Heer, 't is de tijd, dat voor Uw komst Uw volk wordt bereid.

Lied nr. 965 Refr. Kom, Jezus kom, vul dit land met Uw heerlijkheid
Kom Heil'ge Geest, stort op ons Uw **vuur**.

Lied nr. 995

couplet 2 Wees stil, want de heerlijkheid van God omgeeft ons in dit uur. Wij staan toch op heilige grond, waar Hij verschijnt met **vuur**.

couplet 3 Wees stil, want de kracht van onze God daalt neer op dit moment.

Als we deze liederen zingen, zien we dat de dichter mogelijk niet tevreden is met zijn geestelijke toestand van dorheid en krachteloosheid. Hij bidt, dat daarin verandering mag komen. Zulk bidden is te begrijpen. Maar het vuur is helemaal onjuist, zoals boven is aangetoond. Wij zouden dan immers bidden om veroordeeld te worden. Alleen Matth. 3:11 en Luk. 3:16 noemen naast de Geest ook het dopen met vuur. Dit voegt een oordeelsdimensie aan de doop toe.

Wel spreekt de Schrift erover dat wij ' **vurig van geest**' moeten zijn. Zo wekt Paulus de gelovigen op: "Wees niet traag wat uw inzet betreft. Wees vurig van geest. Dien de Here" (Rom. 12:11)

John Bakker
30-05-2023

Geraadpleegde bronnen:

- Gods Woord, de Bijbel
- Zangbundel: JOH DE HEER
- Opwekking 334
- Theologisch Evangelische Compilatie (TEC)